

hyd, HFC'er, kobber, perfluorede kulbrinter samt svovlhexafluorid.

- Atter andre af stofferne på Listen er i dag blandt de stoffer, der er udvalgt til at blive underkastet den fælles EU-risikovurdering, og som - for i hvert fald nogles vedkommende - allerede er langt i denne proces. For disse stoffer vil kræfterne blive bedst udnyttet ved, at Danmark går aktivt ind i arbejdet med EU-risikovurderingen af disse stoffer, frem for at søge at komme igennem med selvstændige initiativer. Til denne gruppe hører bl.a. chlorparaffiner, tetrachlorethylen, trichlorbenzen, trichlorethylen, ethylglycol og ethylglycolacetat.

Andre initiativer

En række af stofferne på Listen er kul- og olieafledte stoffer, som er problematiske, hvis de anvendes i mindre rene fraktioner. På dette område vil Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion kontrollere i hvilket omfang, der i dag anvendes fraktioner med skadelige urenheder. I givet fald vil de produktansvarlige blive tilskyndet til at skifte til renere fraktioner.

Maling- og lakgruppen optræder som den produktgruppe, hvor flest af de uønskede stoffer indgår. For en række af de uønskede stoffer findes allerede kendte alternativer. Det skal derfor undersøges, hvor langt man er kommet med at erstatte stofferne på Listen med mindre skadelige stoffer. Hvis foreliggende viden ikke er inddraget i tilstrækkelig grad, vil der blive taget initiativer med henblik på at få de ansvarlige til at gennemføre en hurtig substitution.

Listen vil i internationale fora, hvor regulering af anvendelsen af kemiske stoffer er på dagsordenen, blive benyttet som grundlag for at fremlægge forslag til forbudslister over stoffer, som ikke må anvendes i særligt følsomme produktgrupper, f.eks. legetøj og kosmetik.

Der vil endvidere blive taget initiativer til, at Listen bredt inddrages i andre aktiviteter på miljøområdet. Et oplagt eksempel er brug af Listen i forbindelse med udarbejdelse af indkøbsvejledninger for offentlige indkøbere på udvalgte produktområder. I forbindelse med udarbejdelsen af disse vejledninger vil berørte myndigheder og organisationer blive inddraget.

Afgifter

I modsætning til i 1994, hvor Finansministeriet udsendte publikationen »Grønne afgifter og erhvervene«, foreligger der nu en overordnet

målsætning samt en strategi med det formål at modvirke miljøbelastning fra miljøbelastende stoffer. Tiden vurderes derfor nu at være moden til at igangsætte et udredningsarbejde med henblik på nærmere at vurdere mulighederne for at gennemføre en afgiftbelægning af miljø- og sundhedsbelastende stoffer. Formålet med afgifter skal være at tilskynde til brug af mindre farlige indholdsstoffer og at motivere til substitution af disse stoffer. Desuden skal afgifter give industrien en tilskyndelse til at udvikle mindre farlige stoffer og produkter. Samtidig må det tilstræbes, at miljø- og arbejdsmiljøproblemerne løses ved kilden.

Ved vurdering af hvilke stoffer, der er egnede afgiftsobjekter skal følgende faktorer vurderes:

- Om stofferne har væsentlige miljø- og sundhedsskadelige effekter
- Om stofferne er ikke-nedbrydelige, idet de herved medfører uoprettelige skader
- Om der findes realistiske substitutionsmuligheder inden for en kort tidshorison.

Endelig skal der indgå overvejelser om administrative hensyn, hensigtsmæssigheden af anvendelse af afgiftsinstrumentet samt forurenere-betaler-princippet.

Borgernes ret til viden

Gennem en række initiativer skal borgerne have bedre adgang til viden om problemerne ved de kemiske stoffer og mulighederne for at undgå de stoffer, der er problematiske. Den enkelte skal i langt større grad have mulighed for at vælge fra og aktivt tage stilling.

»Kemitelefons«

I de senere år og ikke mindst i forbindelse med præsentationen af udkastet til en »Liste over uønskede stoffer«, har der allerede vist sig en stor interesse for at medvirke til at begrænse problemerne gennem aktiv handling og praktisk levevis. Ofte føler borgere sig imidlertid begrænset af, at det kan være vanskeligt at finde ud af, hvilke valg der er de miljømæssigt bedste. Som en bistand til disse miljøbevidste borgere, vil Miljøstyrelsen forsøgsvis oprette en kemitelefons, hvortil de som forbrugere kan ringe og få oplysninger om kemiske stoffer og produkter.

Større åbenhed om Produktregistrets oplysninger

Fra grønne organisationer har der været efterlyst større åbenhed om de oplysninger om kemiske produkter, som er registreret i Produktregistret, og miljø- og energiministeren samt